

Αθήνα, 21-7-16
Αρ. Πρωτ. : 014 12568

Γραφείο : Αντιπροέδρου
Διεύθυνση : Αγράφων 3-5
Ταχ. Κώδικας : 15 123
Τηλέφωνο : 210 - 52 12 877
Φαξ : 210 - 52 12 064

Προς:
Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής
Υπουργείο Εθνικής Άμυνας
Υπουργείο Υγείας

Θέμα: « ΓΝΩΜΑΤΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ
ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΠΤΙΚΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ »

Αξιότιμοι κκ Υπουργοί

Σας αποστέλλουμε έκθεση υπό τον τίτλο «ΓΝΩΜΑΤΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ
ΟΠΤΙΚΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ» κατόπιν επιτοπίων επισκέψεων στα κέντρα
φιλοξενίας προσφύγων.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση

Με τιμή,

Α. Μπένος
Καθηγητής Ιατρικής
Αντιπρόεδρος ΔΣ ΚΕΕΛΠΙΝΟ

ΑΡΙΣΤΕΣ ΑΝΤΙΠΡΑΞΟ
Η Υπεύθυνη Γραμματείας
α.α.
Εκάστη Έκδοσή

Εσωτερική διανομή:

1. Γραφείο Προέδρου
2. Γραφείο Διευθυντή

ΓΝΩΜΑΤΕΥΣΗ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΠΤΙΚΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Με πρωτοβουλία του ΚΕΕΛΠΝΟ, στο πλαίσιο της σχετικής υπουργικής απόφασης για την εκτίμηση της κατάστασης δημόσιας υγείας των “κέντρων φιλοξενίας”, αναπτύχθηκε άρτια συνεργασία με τη Διεύθυνση Υγείας της Περιφέρειας Κ. Μακεδονίας με αποτέλεσμα τη δημιουργία κοινού συνεργείου αυτοψίας. Το συνεργείο αυτό διενέργησε από 4 Ιουλίου 2016 μέχρι 8 Ιουλίου 2016 αυτοψία σε 16 κέντρα φιλοξενίας προσφύγων. Οι εκθέσεις για κάθε κέντρο φιλοξενίας όπου έγινε αυτοψία έχουν κατατεθεί στο Γραφείο του Προέδρου του ΚΕΕΛΠΝΟ.

Η εν λόγω γνωμάτευση βασίζεται στην ανάλυση των παραπάνω εκθέσεων στις οποίες αναφέρεται συνοπτικά και καταλήγει σε συγκεκριμένες προτάσεις.

Σχετικά με τις συνθήκες διαβίωσης, η στέγαση των προσφύγων γίνεται σε αποθήκες εν αχρηστία μετά από βιομηχανική χρήση.

Σε όλους τους χώρους υπάρχει συγχρωτισμός εκατοντάδων ανθρώπων σε ενιαίους χώρους, χωρίς επαρκή εξαερισμό, με συσσώρευση απορριμμάτων και αποβλήτων, κακές συνθήκες υγιεινής, ανεπάρκεια στη χορήγηση πόσιμου νερού και κυμαινόμενη ποιότητα και ποσότητα τροφίμων.

Οι παλαιότερες χρήσεις των αποθηκών αυτών πολλαπλασιάζουν τις πιθανότητες έκθεσης των πληθυσμών αυτών σε γνωστούς ή άγνωστους παράγοντες κινδύνου. Στην αποθήκη πχ του βυρσοδεψείου Καραμανλή, στο νερό από τη γεώτρηση που χρησιμοποιείται για πλύσιμο και στο χώμα του

περιβάλλοντος χώρου εκτιμάται ότι υπάρχουν υψηλές πυκνότητες βαρέων μετάλλων (έχει ζητηθεί η συμβολή της ΚΝΟ του ΕΣ για τις σχετικές μετρήσεις). Παράλληλα στη σκεπή της αποθήκης υπάρχουν ημικαταστραμένες πλάκες αμιάντου οι οποίες επιβαρύνουν με ίνες αμιάντου τον εισπνεόμενο αέρα.

Το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι ότι όλα τα κέντρα φιλοξενίας βρίσκονται σε πολύ κοντινή ακτίνα τόσο από μεγάλες εστίες αναπαραγωγής ανωφελών κουνουπιών (ορυζώνες Θεσσαλονίκης, κοίτη εκβολής Γαλλικού Ποταμού, λιμνοθάλασσα Καλοχωρίου) στις οποίες συλλαμβάνεται σταθερά σε όλα τα έτη, πολύ σημαντικός πληθυσμός ανωφελών ακμαίων όσο και σε μικρότερες παρακείμενες οι οποίες είναι πολύ παραγωγικές.

Σύνοψη - προτάσεις

Η συνολική εικόνα των κέντρων φιλοξενίας από την οπτική γωνία της Δημόσιας Υγείας είναι ιδιαίτερα ανησυχητική. Η επιλογή και χωροθέτησή τους έγινε χωρίς να ζητηθεί ούτε η απλή γνώμη υγειονομικών υπηρεσιών.

Η μακρόχρονη διαβίωση αυτών των κατ' αρχήν υγείων πληθυσμών σε παρόμοιες συνθήκες πολλαπλασιάζει τις πιθανότητες εμφάνισης τροφιμογενών και υδατογενών επιδημιών καθώς και μεταδιδόμενων με διαβιβάστες (κουνούπια) νοσημάτων, επιβαρύνει το γενικό βιοψυχοκοινωνικό επίπεδο υγείας του πληθυσμού και τον εκθέτει σε σειρά παραγόντων κινδύνου.

Η λειτουργία των “κέντρων φιλοξενίας”, όχι μόνον με βάση τις υπάρχουσες αδυναμίες οργάνωσης και συντονισμού, αλλά κυρίως ως στρατηγική προσέγγιση (περιχαράκωση πληθυσμών έξω από τον αστικό ιστό με επιβαρυνμένες συνθήκες διαβίωσης), πρέπει να διακοπεί πρώτα από όλα για την προστασία της Δημόσιας Υγείας.

Με δεδομένο το διεθνές πολιτικό πλαίσιο στην αντιμετώπιση του προσφυγικού ρεύματος, είναι σαφές ότι είναι ανώφελο και επικίνδυνο για τη Δημόσια Υγεία να αντιμετωπίζεται αυτό ως “κρίση ολίγων μηνών”. Η αναγνώριση αυτής της πραγματικότητας αναδεικνύει και την επείγουσα ανάγκη να δρομολογηθεί άμεσα το οριστικό κλείσιμο των “κέντρων φιλοξενίας” και η σταδιακή ένταξη των προσφύγων στον κοινωνικό ιστό.

Προτείνεται να αποφασιστεί το ολοκληρωτικό κλείσιμο των “κέντρων φιλοξενίας”. Προφανώς η διαδικασία αυτή πρέπει να γίνει βάσει σχεδιασμού και με σταδιακό κλείσιμο και κριτήριο την επιβάρυνση με παράγοντες κινδύνου

(όπως πχ το βυρσοδεψείο Καραμανλή και τα στρατόπεδα του κάμπου με
ορυζώνες της Θεσσαλονίκης.

Ο Αντιπρόεδρος του ΔΣ του ΚΕΕΛΠΝΟ

Αλέξης Μπένος

Καθηγητής Υγιεινής, Κοινωνικής Ιατρικής και Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας